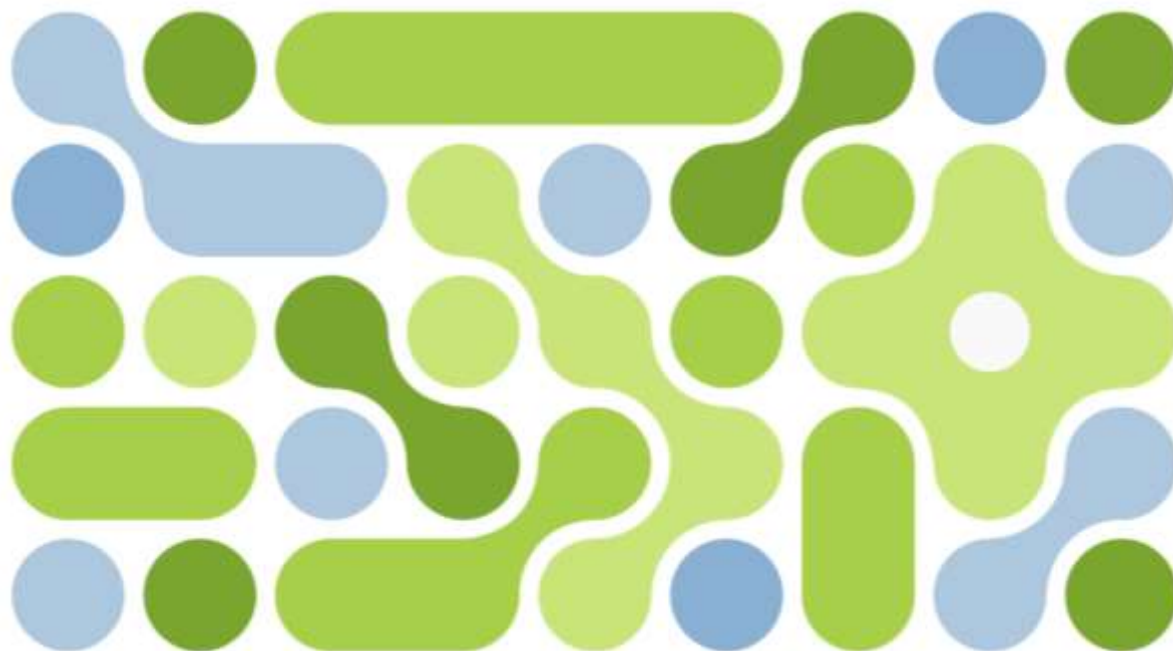

„Jaka przyszłość krakowskiej zieleni?”

RAPORT

z konsultacji społecznych dotyczących projektu dokumentu „Błękitno-zielona polityka Krakowa. Koncepcja zazieleniania miasta do 2050 roku” stanowiącego aktualizację dokumentu pn. „Kierunki rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie na lata 2019–2030”.

Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie

Kraków, 6 lutego 2026 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Organizator i podstawa prawna konsultacji	3
3. Przedmiot, cel oraz zakres konsultacji	4
Przedmiot konsultacji	4
Cel konsultacji	4
Warunki brzegowe	4
4. Akcja informacyjna	6
5. Przebieg konsultacji społecznych	6
Plan konsultacji społecznych i zastosowane metody pracy	6
Otwarte warsztaty konsultacyjne	6
Zbieranie wniosków i uwag w formie geoankiety oraz ankiety papierowej.....	10
Dyżury konsultacyjne	11
6. Wyniki konsultacji społecznych	12
Warsztaty dla mieszkańców miasta	12
Geoankieta oraz ankieta papierowa.....	15
Stacjonarne dyżury eksperckie i dyżury telefoniczne.....	16
7. Wnioski z konsultacji społecznych	17
8. Informacja o dalszych planowanych działaniach odnośnie przedmiotu konsultacji ..	20
Załączniki	20

1. Wprowadzenie

Od 3 do 28 listopada 2025 r. Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie (dalej także: ZZM) we współpracy z Wydziałem Dialogu, Konsultacji i Kontaktu Obywatelskiego Urzędu Miasta Krakowa (dalej także: DK UMK) prowadził z mieszkankami i mieszkańcami Krakowa konsultacje społeczne w sprawie projektu dokumentu „Błękitno-zielona polityka Krakowa. Koncepcja zazieleniania miasta do 2050 roku” stanowiącego aktualizację dokumentu pn. „Kierunki rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie na lata 2019–2030” przyjętego zarządzeniem nr 2282/2019 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 września 2019 r.

Niniejszy raport zawiera szczegółowy opis zrealizowanego procesu konsultacyjnego, pełne zestawienie uwag, pomysłów i postulatów zgłoszonych w trakcie konsultacji oraz stanowisko Prezydenta Miasta Krakowa dotyczące zaproponowanych rozwiązań.

2. Organizator i podstawa prawna konsultacji

Zgodnie z wymogami prawa lokalnego jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Kraków odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji był Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie. Organizację konsultacji wspierał Wydział Dialogu, Konsultacji i Kontaktu Obywatelskiego Urzędu Miasta Krakowa. Do zaprojektowania procesu konsultacyjnego, przeprowadzenia spotkań oraz analizy zebranych uwag, zaangażowana została niezależna ekspertka – Aleksandra Latocha, specjalistka w zakresie dialogu obywatelskiego i realizacji procesów konsultacyjnych.

Wspierającym proces konsultacji był niezależny zespół facylitacyjny pod kierownictwem Aleksandry Latochy, którego uczestnikami byli studenci i studentki kierunku Rewitalizacja Obszarów Zdegradowanych na Wydziale Inżynierii Lądowej i Gospodarki Zasobami Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Konsultacje prowadzone były na podstawie:

- 1) Uchwały nr CXI/2904/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków oraz Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- 2) Zarządzenia nr 1116/2025 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 15 maja 2025 r. w sprawie określenia podziału kompetencji organizatorów konsultacji społecznych oraz wprowadzenia wzoru wniosków o przeprowadzenie konsultacji i wzoru formularzy konsultacyjnych, wzoru planu konsultacji oraz wzoru raportu z konsultacji;

- 3) Zarządzenia nr 2282/2019 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 września 2019 r. w sprawie określenia kierunków rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie na lata 2019–2030.

3. Przedmiot, cel oraz zakres konsultacji

Przedmiot konsultacji

Przedmiotem konsultacji był projekt dokumentu „Błękitno-zielona polityka Krakowa. Koncepcja zazieleniania miasta do 2050 roku” (dalej także: Koncepcja zazieleniania), stanowiący aktualizację polityki miasta w zakresie rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie.

W 2019 r. przyjęto do realizacji dokument pn. „Kierunki rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie na lata 2019-2030” (dalej także: Kierunki), który wskazywał na obowiązek kompleksowej aktualizacji przyjętych ustaleń wraz z przeprowadzeniem procesu konsultacyjnego w 2025 r. Potrzebę aktualizacji tego dokumentu i ponownego zdefiniowania kierunków działań dotyczących krakowskiej zieleni uzasadniają w szczególności dynamiczny rozwój miasta, nowe przepisy z zakresu planowania przestrzennego, a także coraz bardziej odczuwalne efekty zmian klimatu.

Cel konsultacji

Celem konsultacji społecznych było poznanie opinii mieszkanki i mieszkańców Krakowa na temat kierunków rozwoju terenów zieleni publicznej w mieście, w tym zarówno opinii natury ogólnej, jak i szczegółowych potrzeb dotyczących zagospodarowania konkretnych terenów zielonych. W celu zapewnienia mieszkankom i mieszkańcom Krakowa szerokiego i możliwie najlepszego dostępu do konsultacji przeprowadzono rozbudowany proces partycypacyjny. Obejmował on cztery spotkania warsztatowe z udziałem przedstawicieli i przedstawicieli wszystkich dzielnic miasta, cztery dyżury telefoniczne oraz dwa dyżury eksperckie. Również można było wyrazić swoją opinię poprzez formularz ankietowy dostępny w wersji geoankiety internetowej, jak również ankiety papierowej.

Warunki brzegowe

Zakres dopuszczalnych uwag i propozycji w ramach konsultacji społecznych został jasno określony i wynikał z uwarunkowań formalnych, technicznych oraz etapu planowania inwestycji.

Zasięg istniejących oraz planowanych terenów zieleni publicznej w konsultowanym projekcie dokumentu został jednoznacznie określony i zaktualizowany w oparciu o ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w szczególności w zakresie terenów zieleni publicznie dostępnej. Jednocześnie został on skoordynowany z Systemem Powiązań Przyrodniczych określonym w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, zawartym w opracowywanym projekcie nowej Strategii Rozwoju Krakowa, a także z terenami wyznaczonymi w projekcie sporządzanego Planu Ogólnego Gminy jako tereny zieleni i rekreacji oraz tereny otwarte i rolne.

Tak określony zasób terenów zieleni obejmuje zarówno istniejące tereny zieleni, jak i obszary wskazane do ochrony oraz rozwoju nowych terenów zieleni, zapewniając ciągłość ekologiczną poprzez główne powiązania przyrodnicze. Stanowi on kluczowy element infrastruktury miasta, świadczący różnorodne usługi ekosystemowe, w tym pełniący funkcje przyrodnicze, ekologiczne i krajobrazowe, takie jak ochrona i wspieranie bioróżnorodności, retencja wody, poprawa jakości powietrza, zwiększanie odporności miasta na zmiany klimatu oraz podnoszenie standardu życia mieszkańców.

Nadrzędnym celem działań podejmowanych przez Miasto w zakresie ochrony i kształtowania systemu powiązań przyrodniczych jest stworzenie warunków gospodarowania środowiskiem zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju, zapewniających wysoką jakość życia obecnym mieszkańcom oraz zachowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych dla przyszłych pokoleń.

Określenie aktualnej, długoterminowej polityki rozwoju terenów zieleni umożliwi podejmowanie przez Miasto zintegrowanych działań i inicjatyw o charakterze strategicznym, planistycznym i inwestycyjnym, realizowanych w ramach spójnego planu dla całego miasta.

Zakres konsultacji społecznych obejmował zagadnienia dotyczące w szczególności:

- 1) Rozwoju i ochrony terenów zieleni publicznej, w tym zwiększenie liczby oraz powierzchni parków, skwerów, zieleńców i terenów rekreacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dzielnic charakteryzujących się ich niedoborem;
- 2) Zapewnienia dostępności terenów zieleni, poprzez tworzenie urządzonych zielonych ciągów pieszych łączących tereny zieleni rekreacyjnej, w szczególności na obszarach o znacznym deficycie takich terenów, co docelowo ma przyczynić się do poprawy komfortu korzystania z zieleni przez mieszkańki i mieszkańców;
- 3) Kształtowania spójnego systemu błękitno-zielonej infrastruktury, polegającego na integrowaniu terenów zieleni i wód w jednolity układ ekologiczno-funkcjonalny, sprzyjający poprawie mikroklimatu, retencji wód, jakości powietrza oraz warunków rekreacyjnych;
- 4) Adaptacji miasta do zmian klimatu, w szczególności poprzez zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej, nasadzenia drzew, rozwój zielonej retencji oraz działania ograniczające zjawisko miejskiej wyspy ciepła;
- 5) Ochrony przyrody i bioróżnorodności, w tym obejmowania cennych przyrodniczo obszarów odpowiednimi formami ochrony prawnej oraz zachowania i wspierania siedlisk roślin i zwierząt;
- 6) Zrównoważonej gospodarki wodami opadowymi, obejmującej działania na rzecz zatrzymywania wód opadowych w miejscu ich powstawania (m.in. poprzez ogrody deszczowe i zbiorniki retencyjne) oraz ochronę obszarów mokradłowych.

4. Akcja informacyjna

Celem akcji informacyjnej o konsultacjach społecznych było dotarcie do jak najszerszego grona osób potencjalnie zainteresowanych tematem konsultacji. Promocję prowadzono za pośrednictwem zarówno cyfrowych kanałów komunikacji, jak i tradycyjnie.

Promocja konsultacji społecznych odbywała się przy współpracy ZZM i DK UMK i odbywała się w dniach od 27 października 2025 r. do zakończenia konsultacji.

Na stronach internetowych Miasta i ZZM zamieszczono szczegółowe informacje dotyczące celów i zakresu konsultacji, harmonogramu działań oraz linki do formularza ankietowego. Ponadto poinformowano o formach działań konsultacyjnych oraz jakimi sposobami i w jakich terminach zainteresowani mogli wziąć w nich udział. Informacje opublikowano również w mediach społecznościowych na profilach miejskich i ZZM.

Łącznie przygotowano kilkanaście publikacji, które dotarły do tysięcy odbiorców. Utworzono wydarzenia zachęcające mieszkanki i mieszkańców do udziału w warsztatach konsultacyjnych, podając lokalizację i czas trwania warsztatów. Przypominano również o trwających konsultacjach telefonicznych i dyżurach eksperckich. Dodatkowo promowano konsultacje społeczne poprzez nagranie umieszczone na kanale YouTube Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie oraz wykonano nagranie dla lokalnej rozgłośni radiowej.

Jednocześnie skorzystano z tradycyjnych kanałów komunikacji – rozestano plakaty promujące konsultacje społeczne do Rad Dzielnic Miasta, a także rozwieszono w miejscach konsultacji i w siedzibie ZZM przy ul. Reymonta 20, aby promować konsultacje również wśród mieszkańców, którzy odwiedzają Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie.

Szczegółowy raport z akcji informacyjnej stanowi załącznik nr 1 do raportu.

5. Przebieg konsultacji społecznych

Plan konsultacji społecznych i zastosowane metody pracy

Plan konsultacji obejmował otwarte warsztaty konsultacyjne dla mieszanek i mieszkańców każdej z czterech części Krakowa, zbieranie wniosków i uwag w formie geoankiety oraz ankiety papierowej, dyżury eksperckie stacjonarne i telefoniczne.

Łącznie ze wszystkich form konsultacji skorzystało 431 osób.

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis wszystkich etapów konsultacji wraz z ich harmonogramem i informacjami na temat uczestników.

Otwarte warsztaty konsultacyjne

W ramach konsultacji zorganizowano cztery warsztaty konsultacyjne, każdy z nich przeznaczony przede wszystkim dla mieszanek i mieszkańców jednej z czterech części Krakowa:

- **6 listopada 2025 r. – Krowodrza** (dzielnice: Prądnik Biały, Krowodrza, Bronowice, Zwierzyniec), w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4, ul. Urzędnicza 65;
- **13 listopada 2025 r. – Śródmieście** (dzielnice: Stare Miasto, Grzegórzki, Prądnik Czerwony), w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4;
- **20 listopada 2025 r. – Nowa Huta** (dzielnice: Czyżyny, Mistrzejowice, Bieńczyce, Wzgórza Krzesławickie, Nowa Huta), w ARTzonie Ośrodka Kultury Norwida, os. Górali 4;
- **25 listopada 2025 r. – Podgórze** (dzielnice: Dębniki, Łagiewniki-Borek Fałęcki, Swoszowice, Podgórze Duchackie, Bieżanów-Prokocim, Podgórze), w Muzeum Podgórze, ul. Powstańców Wielkopolskich 1.

Ryc.1. Warsztaty konsultacyjne z mieszkańcami Krakowa.

Wszystkie warsztaty odbywały się w godzinach 17.00-19.00 i prowadzone były przez niezależny zespół facylitacyjny pod kierownictwem Aleksandry Latochy. Uczestnikami tego zespołu byli m.in. studentki i studenci kierunku Rewitalizacja Obszarów Zdegradowanych na Wydziale Inżynierii Lądowej i Gospodarki Zasobami Akademii Górniczo-Hutniczej. Osoby te odpowiedzialne były za moderację pracy w podgrupach i była to dla nich okazja do rozwoju praktycznych umiejętności związanych z prowadzeniem dialogu społecznego.

Za warstwę merytoryczną warsztatów odpowiadał Zespół Rozwoju Terenów Zieleni Zarządu Zieleni Miejskiej oraz inne, właściwe pod względem kompetencji, Zespoły ZZM wraz z przedstawicielami innych jednostek organizacyjnych i wydziałów Urzędu Miasta Krakowa, w tym w szczególności Wydział Środowiska, Klimatu i Powietrza Urzędu Miasta Krakowa.

Wszystkie warsztaty realizowane były według tego samego scenariusza, który obejmował:

- **Otwarcie spotkania:** przywitanie osób zebranych, prezentacja celu i programu spotkania.
- **Wprowadzenie merytoryczne:** prezentacja Zarządu Zieleni Miejskiej na temat głównych założeń dokumentu: „Błękitno–zielona polityka Krakowa. Koncepcja zazieleniania miasta do 2050 roku” oraz założeń szczegółowych dotyczących rozwoju zieleni w obszarze, którego dotyczyło spotkanie.
- **Prace warsztatowe w podgrupach cz. I: potrzeby i oczekiwania natury ogólnej.** W tej części spotkania osoby zgromadzone miały okazję zgłosić i zapisać swoje ogólne (nie związane z żadną konkretną lokalizacją) oczekiwania dotyczące rozwoju i zarządzania zielenią w Krakowie. Pracom tym zazwyczaj towarzyszyła dyskusja pomiędzy mieszkankami i mieszkańcami, a także wymiana uwag pomiędzy osobami uczestniczącymi w konsultacjach, a przedstawicielami Zarządu Zieleni Miejskiej. Prace każdej z grup wspierane były przez moderatora lub moderatorkę z zespołu facylitacyjnego. Moderatorzy byli również odpowiedzialni za zapisywanie uwag na przygotowanej do tego planszy.
- **Prace warsztatowe w podgrupach cz. II: potrzeby i oczekiwania szczegółowe.** W drugiej części warsztatu plansze z uwagami natury ogólnej zastąpione zostały przez mapy odpowiedniego kwartału Krakowa, którego dotyczyło spotkanie, a osoby uczestniczące w konsultacjach mogły zgłaszać swoje uwagi dotyczące ustanawiania nowych lub zagospodarowywania/rozwoju istniejących terenów zielonych za pomocą specjalnych karteczek samoprzylepnych. Podobnie jak w części pierwszej każda podgrupa mogła liczyć na wsparcie zarówno osoby moderującej jak i przedstawicieli ZZM. Po każdej części warsztatu osoby moderujące proszone były o krótkie zreferowanie przebiegu dyskusji i głównych wniosków z niej płynących.
- **Głosowanie na priorytetowe parki.** Po zakończeniu opisanych wyżej prac warsztatowych mieszkańcy i mieszkanki zapytani zostali o to, który z planowanych dla danego kwartału Krakowa nowych parków powinien powstać jako pierwszy. Głosowanie przeprowadzono za pomocą tabel z nazwami planowanych parków oraz naklejek facylitacyjnych. Każdej z osób obecnych przysługiwał jeden głos, a głosowanie polegało na przymocowaniu naklejki przy nazwie wybranego parku.
- **Posumowanie spotkania** Na zakończenie podziękowano zgromadzonym za poświęcony czas i zgłoszone uwagi, przedstawiono informacje na temat dalszych etapów procesu konsultacyjnego i innych dostępnych form zgłaszania uwag, przedstawiono informacje o raporcie z konsultacji społecznych (zakres tematyczny, planowana data i miejsce publikacji).

Dodatkowo na każdym spotkaniu istniała możliwość indywidualnej rozmowy z przedstawicielami ZZM/UMK i uzyskania tą drogą szczegółowych informacji na temat założeń konsultowanego dokumentu oraz planów dotyczących poszczególnych terenów zielonych. Mieszkańcy i mieszkanki mogli też wypełnić ankietę papierową lub elektroniczną (przy wsparciu przedstawicielki ZZM, jeśli istniała taka potrzeba). Przygotowano również materiały edukacyjne i zadania konsultacyjne dla najmłodszych.

Ryc. 2 Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami Krakowa.

Jak zaznaczono, powyższy scenariusz był punktem wyjścia i bazą dla wszystkich czterech warsztatów konsultacyjnych. Jednocześnie scenariusz ten był każdorazowo dostosowany do wielkości i potrzeb danej grupy:

- **Krowodrza, 6 listopada 2025 r.** Pierwszy warsztat konsultacyjny miał najbardziej kameralny charakter. W spotkaniu udział wzięły **4 osoby**, w tym jedna osoba w wieku wczesnoszkolnym. Osoby dorosłe pracowały w jednej grupie warsztatowej, dyskutując jednocześnie o postulatach natury ogólnej i szczegółowej. Wszystkie uwagi i postulaty z tej dyskusji zostały zanotowane zgonie z przyjętą metodologią. Najmłodszej uczestniczce spotkania umożliwiono wypełnienie ankiety elektronicznej przy wsparciu przedstawicielki ZZM, a także wyrażenie swoich potrzeb i oczekiwań w formie rysunku „wymarzonego, idealnego parku”.
- **Śródmieście, 13 listopada 2025 r.** W drugim warsztacie konsultacyjnym udział wzięło **8 osób**, które w części warsztatowej pracowały w dwóch kameralnych podgrupach. Podczas tego spotkania wiele wniosków i pomysłów zgłoszono również podczas dyskusji jaka otworzyła się po prezentacji wprowadzającej.

- **Nowa Huta, 20 listopada 2025r.** W warsztacie udział wzięło **17 osób**, z czego zdecydowaną większość stanowili mieszkańcy i mieszkanki Dzielnicy XVIII Nowa Huta. Dodatkowo w spotkaniu uczestniczyła 20-osobowa grupa studentów i studentek Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, dla których spotkanie to było praktycznym elementem przedmiotu *Partycypacja społeczna*. Prace warsztatowe podczas tego spotkania odbywały się w czterech podgrupach: mieszkańcy Dzielnicy XVIII, mieszkańcy pozostałych dzielnic należących do kwartału oraz dwie grupy studenckie.
- **Podgórze, 25 listopada 2025 r.** W ostatnim warsztacie udział wzięło **19 osób**, w tym dwie osoby w wieku wczesnoszkolnym, a większość zebranych stanowili mieszkańcy i mieszkanki dzielnicy XIII Podgórze. Podobnie jak w przypadku spotkania w Nowej Hucie, do konsultacji dołączyła kolejna, tym razem 18-osobowa grupa studentów i studentek Uniwersytetu Ekonomicznego. Podczas części warsztatowej wszyscy zebrani podzieleni zostali na cztery podgrupy: dwie dla mieszkańców i mieszanek, dwie dla studentek i studentów. Najmłodsze uczestniczki spotkania mogły wyrazić swoje marzenia i potrzeby w formie rysunku, a jedna z moderatorek przeprowadziła z nimi wywiad dotyczący przedmiotu konsultacji.

Na koniec warto podkreślić, że wszystkie warsztaty przebiegły w przyjaznej i bardzo konstruktywnej atmosferze. Struktura zadań warsztatowych, liczny zespół facylitacyjny i przede wszystkim ogromne zaangażowanie oraz otwartość mieszanek i mieszkańców pozwoliły na zebranie dziesiątek uwag i pomysłów na rozwój zieleni w Krakowie. Jednocześnie liczny zespół przedstawicieli ZZM oraz Urzędu Miasta Krakowa (na każdym spotkaniu minimum 5 osób) zapewnił każdej osobie biorącej udział w konsultacjach możliwość indywidualnej rozmowy i uzyskania szczegółowych informacji na interesujący ją temat. Większość warsztatów przedłużyła się nieznacznie z powodu angażujących dyskusji, a po każdym spotkaniu toczyły się jeszcze rozmowy kularowe pomiędzy mieszkańcami, a przedstawicielami ZZM i UMK.

Pełne zestawienie zredagowanych i podzielonych na kategorie uwag z warsztatów konsultacyjnych wraz z ich rozpatrzeniem stanowi załącznik nr 3 do raportu.

Zbieranie wniosków i uwag w formie geoankiety oraz ankiety papierowej

Geoankieta i ankieta papierowa były dostępne dla uczestników konsultacji od 3 do 28 listopada 2025 r.

Ankieta papierowa była dostępna w siedzibie Zarządu Zieleni Miejskiej oraz na spotkaniach warsztatowych.

Geoankieta udostępniona została w postaci linku do formularza internetowego, który był dostępny z poziomu przeglądarki internetowej, w związku z czym można ją było uzupełnić bezpośrednio z komputera lub używając telefonu komórkowego.

Link do formularza geoankiety został umieszczony:

- na stronach internetowych: Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie (zzm.krakow.pl) oraz prowadzonych przez Wydział Dialogu, Konsultacji i Kontakt Obywatelskiego UMK (krakow.pl, obywatelski.krakow.pl, kontakt.krakow.pl);
- na profilach społecznościowych: Facebook Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie oraz prowadzonych przez Wydział Dialogu, Konsultacji i Kontakt Obywatelskiego UMK (Facebook: „Konsultacje Społeczne w Krakowie” „Krakow.pl”, Instagram: „konsultacje_spoeczne_krakow”, LinkedIn: „Obywatelski Kraków”),
- na plakatach informujących o konsultacjach społecznych,
- na prezentacjach pokazywanych w trakcie konsultacji społecznych (jako kod QR), podczas których mieszkańcy mogli je uzupełnić również w formie papierowej.

Geoankieta zawierała 15 pytań, w których mieszkańcy mieli wybór odnośnie do odpowiedzi (tzw. pytania nieobowiązkowe), w tym:

- 2 pytania były otwarte – mieszkańcy mogli wpisać dowolną odpowiedź,
- 7 pytań zawierało mapy, na których można było zaznaczyć wybrane elementy,
- 6 pytań, w których informacja uzupełniała się automatycznie po wyborze elementu na mapie w pytaniu poprzedzającym,
- 9 pytań było zamkniętych z możliwością jedno- i wielokrotnego wyboru lub z możliwością wyboru z listy rozwijanej.

Geoankietę wypełniło 371 osób, w tym dwie osoby, które złożyły ankietę w formie papierowej. Zebranie takiej ilości wypełnionych geoankiet ma duży wpływ na miarodajność i reprezentatywność wyników konsultacji społecznych.

Wyniki ankiety zostały przedstawione w załączniku nr 2, gdzie znajdują się pełne treści pytań wraz z udzielonymi odpowiedziami.

Dyżury konsultacyjne

1. Stacjonarne dyżury eksperckie odbyły się:
 - 17 listopada 2025 r. w godzinach 16:00 – 18:00 w siedzibie Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie przy ul. Reymonta 20,
 - 27 listopada 2025 r. w godzinach 17:00 – 19:00 w Cafe Nowa na Os. Zgody 7.
2. Telefoniczne dyżury eksperckie odbyły się w godz. 9.00 – 14.00:
 - 7 listopada 2025 r.,
 - 14 listopada 2025 r.,
 - 21 listopada 2025 r.,

– 26 listopada 2025 r.

W stacjonarnych dyżurach uczestniczyły cztery osoby. Zgłoszone postulaty wraz z ich rozpatrzeniem zostały przedstawione w tabeli stanowiącej załącznik nr 5 „Rozpatrzenie postulatów zgłoszonych podczas dyżurów konsultacyjnych”. Z dyżuru telefonicznego skorzystało osiem osób. Część rozmów dotyczyła udzielenia informacji na temat bieżących spraw związanych z utrzymaniem zieleni, w trakcie których nie wniesiono konkretnych postulatów. Poruszane zagadnienia dotyczyły również zmian wynikających z aktualizacji dokumentu oraz ogólnych zasad kształtowania polityki dotyczącej zieleni w mieście. Zostały one także ujęte w załączniku nr 5. Jeden z postulatów odnosił się do konkretnej nieruchomości, jednak został on również złożony w formie pisemnej i rozpatrzony w załączniku nr 4 „Rozpatrzenie postulatów zgłoszonych korespondencyjnie”.

6. Wyniki konsultacji społecznych

Warsztaty dla mieszkańców miasta

Przyjęta struktura warsztatów oraz ogromne zaangażowanie osób w nich uczestniczących zaowocowały dużym i inspirującym zbiorem uwag dotyczących rozwoju terenów zieleni w Krakowie. Wszystkie pomysły i postulaty mieszkańców ze wszystkich czterech warsztatów zostały uważnie spisane, pokategoryzowane i połączone w grupy tematyczne. W ten sposób uzyskano zestawienie **147 unikalnych uwag**, z czego 67 to ogólne pomysły na rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w Krakowie, a pozostałe 80 to pomysły i uwagi dotyczące poszczególnych lokalizacji (14 dla jednostki ewidencyjnej Krowodrza, 16 dla Śródmieścia, 23 dla Nowej Huty, 27 dla Podgórza). Wśród uwag natury ogólnej dominowały te dotyczące **tworzenia i udostępniania nowych terenów zieleni** oraz **ochrony i pielęgnacji terenów już istniejących**. Pojawiały się także uwagi związane z potrzebami i ochroną zwierząt, retencją wód opadowych, oświetleniem terenów zieleni, a także partycypacją i dialogiem obywatelskim czy wdrażaniem błękitno-zielonej polityki miasta. Pomysły odnoszące się do konkretnych lokalizacji również dotyczyły przede wszystkim tworzenia nowych terenów zieleni oraz remontu, poprawy czy rozbudowy infrastruktury w już istniejących parkach i skwerach. Pojawiło się też wiele pomysłów związanych z łączeniem terenów zieleni, tworzeniem zielonych korytarzy, ochroną rzek czy rozwojem parków rzecznych.

Uczestnicy i uczestniczki warsztatów mieli też okazję wskazać priorytetowe nowe parki w każdej z czterech jednostek ewidencyjnych miasta. Mieszkańcy Krowodrzy głosowali na Park Leśny Witkowice oraz Park Górka Narodowa Zachód. Mieszkańcy Śródmieścia wybrali Park Rieczny Sudół Dominikański oraz Park Kolejowy. Podczas głosowania w Nowej Hucie zdecydowanym zwycięzcą został Park Rieczny Dłubnia. Oprócz niego wskazywano również Park w Zestawicach, Park Krakowian przy ul. Ptaszyckiego oraz Park Na Załęczu. Podgórze też miało wyraźnego faworyta, którym został Park Białe Morza. W dalszej kolejności osoby zamieszkujące Podgórze głosowały na Park Kolejowy, Park

Słona Woda, Park na Kanale Ulgi, Park przy Forcie św. Benedykta, Park nad Drwiną Długą oraz na Park Łapianka.

Ogromną wartością uwag zebranych podczas warsztatów konsultacyjnych jest to, że wszystkie pomysły zostały zgłoszone przez osoby bardzo dobrze znające bliskie im tereny zielone i potrzeby lokalnych społeczności. Co więcej, podczas prac w podgrupach każdy postulat miał szansę być przedyskutowany zarówno „między sąsiadami” jak i z przedstawicielami ZZM. Dzięki temu spisane uwagi w znakomitej większości są bardzo konkretne i precyzyjne oraz stanowią doskonałe źródło inspiracji dla wszystkich osób zajmujących się rozwojem i utrzymaniem terenów zieleni w Krakowie.

Pełne zestawienie zredagowanych i podzielonych na kategorie uwag z warsztatów konsultacyjnych wraz z ich rozpatrzeniem stanowi załącznik nr 3 do raportu.

Ryc.3 „Wymarzony park” – ilustracje dzieci, które brały udział w konsultacjach społecznych.

Wspnianym uzupełnieniem konsultacji były potrzeby zgłoszone przez najmłodsze uczestniczki. W spotkaniach warsztatowych udział wzięły trzy mieszkanki w wieku wczesnoszkolnym, które swoje pomysły wyraziły m.in. za pomocą rysunków „wymarzonego parku”. Komentarze i opowieści towarzyszące prezentacji tych rysunków pozwalają stwierdzić, że dla osób najmłodszych park to przede wszystkim miejsce zabawy i przeżywania przygód. Przygodom i zabawie sprzyjać mają „giga” zjeżdżalnie, trampoliny, huśtawki, wieloosobowe hamaki (do zabawy, wypoczynku, albo czytania książek), rolkowiska i lodowiska oraz domki na drzewie, najlepiej duże i wieloelementowe. Pojawiły się również pomysły bardzo oryginalne, takie jak park podziemny z tunelami i escape roomem czy samolot do zabawy, którym można by naprawdę polatać. Warto podkreślić, że młode mieszkanki nie zapomniały o bezpieczeństwie: giga zjeżdżalnie powinny być dostępne tylko dla dzieci wyższych niż 100 cm (lub pod opieką dorosłych), wszystkie zabawki powinny być wykonane z przyjemnych i bezpiecznych materiałów,

a tam, gdzie zabawa łączy się z ryzykiem upadku, powinny być zainstalowane miękkie i amortyzujące osłony. W opisywanych marzeniach znalazło się też miejsce na potrzeby zwierząt. Wszystkie uczestniczki wspomniały o wybiegach dla psów – dużych, z atrakcyjnymi miejscami do biegania i psiej zabawy. Pojawiły się też takie pomysły, jak dozowniki karmy dla ptaków (kaczkomaty), wybiegi dla chomików i świnek morskich oraz hotele dla jeży, zbudowane w taki sposób, by były bezpieczne dla kolczastych maluchów, a jednocześnie umożliwiały obserwację ich zwyczajów. Uzupełnieniem wymarzonego parku byłaby oferta gastronomiczna (z hamburgerami i lodami, najlepiej darmowymi) oraz ławki i miejsca odpoczynku dla dorosłych. Na zakończenie tego opisu warto podkreślić, że mimo tak rozbudowanych marzeń, uczestniczki warsztatów zaznaczyły też wyraźnie, że czasem najlepsza zabawa nie potrzebuje niczego więcej niż dobrego drzewa do wspinania (z rozłożystymi, niskimi gałęziami) oraz nieuprzątniętych pni i gałęzi obumarłych drzew, a najlepsze miejsce w parku to często „krzaki, po prostu krzaki”.

Na zakończenie opisu wyników warsztatów konsultacyjnych warto wspomnieć o uwagach zgłoszonych przez grupy studenckie. W konsultacjach wzięli udział studenci Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie pod opieką wykładowczyni w ramach praktycznej części przedmiotu *Partycypacja społeczna*, a ich rolą i zadaniem była obserwacja uczestnicząca przebiegu spotkania konsultacyjnego. Jak podkreślili sami zainteresowani, jest niemal pewne, że żadna z tych osób, nie pojawiłaby się na konsultacjach, gdyby nie były one wpisane w harmonogram zajęć akademickich. Co więcej, większość studentów i studentek to osoby mieszkające w Krakowie od niedawna i/lub mieszkające w innych lokalizacjach niż te, których dotyczyło dane spotkanie konsultacyjne. Jak podkreślały moderatorki studenckich grup warsztatowych, praca w tych zespołach miała jakościowo zupełnie inny charakter niż praca w grupach mieszkanek i mieszkańców – uwagi były zgłaszane w trybie „zadaniowym” (tak jak ma to miejsce np. podczas case study/studium przypadku na uczelnianych seminariach). Uczestnicy odwotywali się głównie do swojej wiedzy związanej z kierunkiem studiów (gospodarka przestrzenna) oraz doświadczeń z zadanych przez wykładowców projektów studenckich (stąd duża liczba pomysłów dotyczących terenu Bonarki). Zdarzało się również, że studenci podczas prac warsztatowych wchodzili w tryb zabawowy (co jest zupełnie naturalne w takiej konwencji). W związku z powyższym, w trosce o spójność i trafność wyników konsultacji postanowiono wyłączyć uwagi powstałe w grupach studenckich z ogólnej puli wyników konsultacji. Jednocześnie uwagi te zostały spisane i zredagowane oraz włączone do raportu jako załącznik nr 6. Mogą stanowić dodatkowe źródło wiedzy i inspiracji dla osób zajmujących się zarządzaniem i rozwojem terenów zieleni w Krakowie. Warto też podkreślić, że na początku każdego warsztatu wszyscy studenci, którzy od dawna mieszkają w Krakowie (a więc znali dane lokalizacje i potrzeby lokalnych społeczności) i chcieli wziąć udział w pracach regularnych grup warsztatowych razem z innymi mieszkańcami i mieszkankami, dostawali taką możliwość.

Geoankieta oraz ankieta papierowa

W geoankiecie uczestniczyło 371 osób, w tym dwie osoby, które złożyły ankietę w formie papierowej. Najlichniesze odpowiedzi zostały udzielone:

- przez mieszkańców z Dzielnicy IV Prądnik Biały (67), następnie z Dzielnicy XIII Podgórze (40) oraz Dzielnicy III Prądnik Czerwony (39),
- w przedziale wieku 36–45 lat (114) oraz 26–35 lat (109),
- przez mężczyzn (183) i kobiety (175).

Ankieta wykazała, że najlichniej odwiedzane parki to: Park Lotników Polskich (27), Park Zakrzówek (21), Park im. H. Jordana (20), Park im. W. Bednarskiego (19) oraz Park Młynówka Królewska (18). A powodem odwiedzin najczęściej jest cel rekreacyjny (127) oraz są po drodze dla ankietowanych (stanowią drogę do pracy, szkoły, na przystanek itp.) (109).

Również najlichniej wskazano możliwość ograniczenia oświetlenia w parkach miejskich, np. poprzez zmniejszenie liczby włączonych latarni (116 głosów, stanowiących ok 31% ankietowanych).

Ankietowani mogli wskazać na mapie zawierającej planowane parki, który ich zdaniem powinien zostać zrealizowany jako pierwszy w jednym z czterech obszarów, na jaki podzielono Kraków. Wynikowa dla całego miasta (załącznik nr 2.1) wskazuje, że mieszkańcy najbardziej oczekują Parku Kolejowego oraz Parku Leśnego Sikornik.

Kolejno wskazano, że:

- na obszarze Krowodrzy powinny powstać w pierwszej kolejności: Park Leśny Sikornik (97 głosów), Park Rzeczny Tonie (64 głosy) oraz Park Leśny Witkowice (60 głosów);
- na obszarze Śródmieścia powinny powstać w pierwszej kolejności: Park Wesoła (90 głosów), Park Kolejowy (87 głosów oraz dodatkowo 17 głosów na obszarze Podgórze – park obejmuje obie jednostki ewidencyjne) oraz Park Rzeczny Sudół Dominikański (82 głosy);
- na obszarze Nowej Huty powinny powstać w pierwszej kolejności: Park przy ulicy Cichociemnych AK (76 głosów), Park Leśny Dłubnia (62 głosy) oraz Błonia 2.0 (39 głosów);
- na obszarze Podgórze powinny powstać w pierwszej kolejności: Park Białe Morza (94 głosy) oraz Park na Kanale Ulgi (52 głosy).

Ankieta zawierała również pytania, które pozwalały mieszkańcom wskazać „zielone korytarze”, czyli trasy piesze i/lub rowerowe w otoczeniu zieleni, które ich zdaniem powinny powstać jako pierwsze, jak również, gdzie powinny powstać nowe tereny zieleni oraz jaką powinny przyjąć formę.

Mieszkańcy najczęściej wskazywali nowe tereny zieleni przy Lotniczym Parku Kulturowym z Pasem Startowym oraz skwer przy ul. Chęłmońskiego i skwer przy Pałacu Buszczyńskich w Górcie Narodowej. Przy wyborze rodzajów nowych terenów zieleni, jakie mają powstać w różnych częściach Krakowa, najwięcej respondentów wskazało na park ekologiczno-krajobrazowy (135) oraz duży park miejski (74), a na mniejszych obszarach: park kieszonkowy (66). Część respondentów wskazała na utworzenie nowego ogrodu społecznego (17), a kilka osób na skwer (9).

Najczęściej wskazywane „zielone korytarze” były wzdłuż ul. Łokietka oraz zielone Aleje Trzech Wieszczów.

W geoankiecie zawarto także prośbę o wskazanie pośród terenów już istniejących te, które zdaniem mieszkańców należy zmodernizować. Najczęściej wskazywana forma zmian lub elementy, które powinny zostać uwzględnione w modernizacji to posadzenie drzew (195), remont alejek (158), inne działania (125) oraz dostawienie nowych ławek (101). Ze względu na wielokrotność wyboru w pytaniach, sumarycznie oddano 1140 głosów.

Wyniki powyższych wskazań, w tym obszary najczęściej wskazywane do modernizacji, zostały zobrazowane na mapie stanowiącej załącznik nr 2.4 do raportu.

Ostatnie pytanie z ankiety (pytanie 15) było pytaniem otwartym, zbierającym pomysły na zielen w Krakowie. Odpowiedzi na nie zostały zebrane jako postulaty i wraz z rozpatrzeniem zostały umieszczone w tabelach, które są ujęte w załączniku nr 2 do raportu.

Stacjonarne dyżury eksperckie i dyżury telefoniczne

W ramach konsultacji społecznych przeprowadzono stacjonarne dyżury eksperckie oraz dyżury telefoniczne, które stanowiły uzupełnienie pozostałych form partycypacji. Z tej formy konsultacji skorzystało łącznie 12 osób, w tym 8 osób w ramach dyżurów telefonicznych oraz 4 osoby podczas dyżurów stacjonarnych. Dyżury miały charakter informacyjno-konsultacyjny i stanowiły cenną przestrzeń do bezpośredniej wymiany informacji pomiędzy mieszkankami i mieszkańcami Krakowa a zespołem opracowującym dokument. W ich trakcie wyjaśniano założenia dokumentu „Błękitno-zielona polityka Krakowa. Koncepcja zazieleniania miasta do 2050 roku”, w tym planowane kierunki działań, zakres aktualizacji dokumentu „Kierunków rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie na lata 2019-2030” oraz zasady kształtowania i zarządzania terenami zieleni w mieście. Zgłaszane pytania i uwagi dotyczyły przede wszystkim planowanych rozwiązań systemowych, powiązań dokumentu z innymi dokumentami planistycznymi oraz możliwości uwzględniania lokalnych potrzeb w przyszłych działaniach miasta. Pomimo stosunkowo niewielkiej frekwencji, dyżury pozwoliły na pogłębioną dyskusję oraz doprecyzowanie wielu zagadnień istotnych z punktu widzenia mieszanek i mieszkańców, co potwierdziło zasadność tej formy konsultacji jako narzędzia wspierającego proces informacyjny i partycypacyjny.

Zgłoszone postulaty wraz z ich rozpatrzeniem zostały przedstawione w tabeli stanowiącej załącznik nr 5.

7. Wnioski z konsultacji społecznych

Przyglądając się uwagom zebranych podczas całego procesu konsultacyjnego można stwierdzić, że zrealizował on postawione przed nim cele. Dzięki zastosowaniu różnorodnych narzędzi konsultacyjnych oraz ogromnemu zaangażowaniu uczestników i uczestniczek wiemy dziś znacznie więcej o oczekiwaniach mieszkanek i mieszkańców Krakowa w zakresie rozwoju terenów zieleni publicznej. Z jednej strony, pozyskane opinie pozwalają lepiej rozumieć oczekiwania natury ogólnej, dotyczące generalnych kierunków zarządzania zielenią w mieście. Z drugiej strony, otrzymaliśmy niezwykle cenną i bogatą bazę szczegółowych pomysłów dotyczących rozwoju terenów zielonych i zielono-błękitnej infrastruktury w konkretnych lokalizacjach.

W wyniku szczegółowej analizy i rozpatrzenia uwag uwzględniono 172 uwagi, 87 uwzględniono częściowo, 23 odrzucono, 1 uwagę pozostawiono bez rozpatrzenia ponieważ została ona wycofana przez składającego. 65 uwag zakwalifikowano jako niedotyczące konsultowanego dokumentu, ale odniesiono się do nich w tabeli z rozpatrzeniem uwag. Część uwag, które nie dotyczyły zakresu działania Zarządu Zieleni Miejskiej, zostanie przekazana właściwym komórkom organizacyjnym Urzędu Miasta Krakowa i jednostkom miejskim.

Chociaż zebrane pomysły są niezwykle różnorodne i dotyczą w zasadzie wszystkich aspektów zarządzania zielenią w mieście, pozwalają też na postawienie kilku generalnych wniosków.

1. **Kraków – nowoczesnym, zielonym miastem**, w którym nie tylko wzrośnie ogólna powierzchnia terenów zielonych, ale przybędzie również zieleni jakościowej, trwałej, pełniącej różnorodne funkcje. Rozwój zieleni miejskiej powinien mieć charakter spójny i obejmować szerokie spektrum działań, w tym odbetonowywanie przestrzeni publicznych, tworzenie nowych terenów zieleni – również poprzez wykup gruntów – oraz zapewnienie adekwatnego rozwoju zieleni towarzyszącej inwestycjom niepublicznym. Uczestniczki i uczestnicy konsultacji podkreślali potrzebę intensyfikacji działań w zakresie odbetonowywania terenów publicznych, zakładania nowych parków, wykupu działek pod przyszłe tereny zieleni oraz dbałości o to, aby każdej nowej inwestycji budowlanej towarzyszyły odpowiednie inwestycje w ogólnodostępną zielen publiczną.
2. **Potrzebujemy konsekwentnej realizacji założeń polityki w zakresie rozwoju i zarządzania zielenią.** Uczestniczki i uczestnicy konsultacji wskazywali na potrzebę konsekwentnej realizacji założeń polityki miasta w zakresie rozwoju i zarządzania zielenią. Podkreślano, że dokumenty strategiczne miasta powinny być ze sobą spójne, w szczególności w obszarze zielonej polityki miasta oraz polityki przestrzennej. Zwracano również uwagę, że działania podejmowane w ramach

zielonej polityki powinny opierać się na rzetelnych diagnozach oraz aktualnej wiedzy naukowej.

3. **Wzmocnienie adaptacji miasta do zmian klimatu poprzez błękitno-zieloną politykę.** Uczestniczki i uczestnicy konsultacji podkreślali potrzebę dalszego rozwijania błękitno-zielonej polityki miasta. Realizacja zaplanowanych działań ma przyczynić się m.in. do redukcji miejskich wysp ciepła, poprawy retencji wód opadowych oraz ochrony rzek i cieków wodnych. Zwracano także uwagę na konieczność równoczesnego zwiększania bioróżnorodności oraz wzmacniania odporności miejskiej zieleni na zjawiska ekstremalne, takie jak upały czy susze.
4. **Wzmocnienie rozwoju zielonego „krwioobiegu” miasta,** czyli systemu parków, skwerów i terenów zieleni nieurządzonej potoczonych „zielonymi korytarzami”. Taki system pozwala na poruszanie się po mieście w otoczeniu przyrody, która pomoże chronić przed upałem, hałasem oraz przed zanieczyszczeniami. Jednocześnie, system taki znacznie zwiększa dostępność terenów zielonych i ułatwia mieszkańcom dotarcie do ulubionego parku czy skweru.
5. **Zarówno obecna, jak i planowana zieleń powinna być chroniona i odpowiednio pielęgnowana.** Wiele uwag i postulatów zgłoszonych podczas konsultacji dotyczyło tego, w jaki sposób należy dbać o zieleń w mieście. Mieszkankom i mieszkańcom zależy na tym, by nowe nasadzenia były trwałe, a zieleń mogła się zdrowo rozwijać, zgodnie z potrzebami gatunkowymi. Ważna jest również estetyka oraz zrównoważone odpowiadanie na różnorodne potrzeby (np. widoczność przy pasach zieleni). Trzeba jednak podkreślić, że opinie na temat tego, które metody pielęgnacji są najlepsze bywają różne i nierzadko sprzeczne, a sama częstotliwość i sposób koszenia trawników była przedmiotem niejednej dyskusji. Wydaje się więc, że istnieje duża potrzeba społeczna, aby sposoby pielęgnacji zieleni publicznej były przedmiotem systematycznych akcji informacyjno-promocyjnych.
6. **Rosnąca otwartość mieszkańców na tereny „dzikie” oraz zieleń nieurządzoną.** Zarządzanie zielenią w mieście powinno obejmować zarówno publicznie dostępną zieleń urządzoną, jak i tereny zieleni naturalnej oraz obszary poprzemysłowe, na których nastąpiła sukcesja naturalna. Zwracano uwagę, że tego rodzaju tereny powinny stanowić integralny element spójnego systemu zieleni miejskiej. Przyroda o charakterze naturalnym oferuje odmienne formy kontaktu z naturą niż zieleń urządzona, sprzyja wzmacnianiu bioróżnorodności, zapewnia cenne siedliska dla fauny, a jednocześnie charakteryzuje się niższymi kosztami utrzymania, co umożliwia przeznaczenie zaoszczędzonych środków na dalszy rozwój terenów zieleni w mieście
7. **Uwzględnienie potrzeb zwierząt w błękitno-zielonej polityce miasta.** Uczestniczki i uczestnicy konsultacji wskazywali na potrzebę kształtowania błękitno-zielonej polityki miasta w sposób uwzględniający potrzeby zwierząt, zarówno udomowionych, jak i wolno żyjących w przestrzeni miejskiej, w tym ptaków, owadów oraz drobnych

ssaków. Podkreślano zasadność wprowadzenia do dokumentu dodatkowych wytycznych, dotyczących uwzględniania potrzeb fauny przy projektowaniu parków, skwerów oraz łąk kwietnych. Zgłaszane postulaty były motywowane zarówno wrażliwością na potrzeby zwierząt, jak i świadomością ich istotnej roli w funkcjonowaniu miejskich ekosystemów oraz korzyści płynących z obecności ptaków i owadów w mieście. Jednocześnie wiele osób zwracało uwagę na potrzebę uwzględniania potrzeb psów oraz ich opiekunów w planowaniu terenów zieleni.

8. **Zwiększenie znaczenia lokalnych terenów zielonych.** Osoby biorące udział w konsultacjach zgłaszały uwagi dotyczące ich najbliższego sąsiedztwa. Wielokrotnie postulowali, by ich sąsiedzkie skwery i parki projektowane były z uwzględnieniem miejscowej historii i specyfiki. W projekcie koncepcji zazieleniania istotne będzie ujęcie lokalnych terenów zieleni, które poza swoją podstawową funkcją mogą pozytywnie wpływać na integrację wspólnot lokalnych i wzmacniać lokalny patriotyzm.
9. **Realizacja błękitno-zielonej polityki miasta otwarcie wspierana przez liderki i liderów lokalnych.** Osoby, które mogą najwięcej powiedzieć o historii i specyfice danego miejsca oraz o potrzebach jego mieszkank i mieszkańców, to często liderzy i liderki lokalnych społeczności, którzy znają opinie innych przedstawicieli organizacji pozarządowych, aktywistów i aktywistek z ruchów miejskich, a także osób niezrzeszonych, ale aktywnych w lokalnych wspólnotach. Warto korzystać z tak bogatego potencjału już na etapie planowania działań i podczas realizacji zielonych inwestycji, w szczególności tych o charakterze lokalnym.
10. **Potrzebujemy zrównoważonego gospodarowania przestrzenią publiczną, które uwzględni różnorodne potrzeby mieszkańców.** Jak zaznaczono wyżej, zdecydowana większość osób uczestniczących w konsultacjach podkreślała potrzebę zwiększania ilości zieleni w mieście. Jednocześnie, część mieszanek i mieszkańców apelowała o zrównoważone gospodarowanie ograniczoną przestrzenią i uwzględnianie w planach również innych potrzeb. Jak podkreślały zwłaszcza osoby zamieszkujące gęsto zabudowane śródmieście, potrzeba nie tylko drzew i trawników, ale również komfortowych dróg dojazdowych i adekwatnej liczby miejsc parkingowych.
11. **Komunikacja i popularyzacja informacji na temat działań w zakresie zielonej polityki miasta.** Konsultacje społeczne pokazały, że pomimo wieloletnich działań Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie oraz innych miejskich jednostek związanych z zielenią publiczną, wciąż istnieje duża potrzeba informowania i edukowania mieszkańców. Jest to szczególnie widoczne w sytuacjach, kiedy zwracają się o rozwiązania, które funkcjonują od wielu lat w mieście. Mieszkańcy nie są także w pełni świadomi, czym jest zieleń miejska (a więc publiczna) i apelują o interwencje związane z zielenią na działkach prywatnych lub będących w zarządzie spółdzielni mieszkaniowych. Większa świadomość mieszkańców w zakresie prawa własności,

zarządu i odpowiedzialności za tereny wspólne mogłaby przyczynić się do sprawniejszych interwencji związanych z lokalnymi terenami zieleni (związanymi z utrzymaniem, modernizacją i tworzeniem nowych terenów oraz ochroną zwierząt). Działania miasta związane z promowaniem takiej wiedzy mogłyby się przyczynić do skuteczniejszej realizacji dokumentu Koncepcji zazieleniania, przy wsparciu mieszkańców już z poziomu lokalnego.

Na koniec warto podkreślić, że wyżej opisane wnioski z konsultacji społecznych są w swej istocie niezwykle zbieżne z głównymi założeniami dokumentu „Błękitno-zielona polityka Krakowa. Koncepcja zazieleniania miasta do 2050 roku”. Aktualizacja zielonej polityki miasta przygotowywana była nie tylko na podstawie badań i opinii ekspertów, ale również w oparciu o rozmowy z mieszkankami i mieszkańcami Krakowa przeprowadzone w ostatnich latach podczas paneli obywatelskich, konsultacji społecznych dotyczących zielonych inwestycji, czy podczas kolejnych edycji Budżetu Obywatelskiego.

8. Informacja o dalszych planowanych działaniach odnośnie przedmiotu konsultacji

Postulaty zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych zostały przeanalizowane i zostaną wykorzystane w dalszych pracach nad dokumentem „Błękitno-zielona polityka Krakowa. Koncepcja zazieleniania miasta do 2050 roku”. Zgłoszenia o charakterze lokalnym zostały wprowadzone do bazy danych przestrzennych (dalej także: geobaza), co umożliwi ich uwzględnianie na kolejnych etapach planowania i realizacji działań związanych z rozwojem i utrzymaniem zieleni miejskiej. Pozostałe postulaty posłużą do doprecyzowania kierunków polityki miasta, w szczególności w zakresie adaptacji do zmian klimatu, ochrony i pielęgnacji zieleni, rozwoju systemu błękitno-zielonej infrastruktury, komunikacji z mieszkańcami oraz współpracy z lokalnymi liderkami i liderami.

Termin zakończenia prac nad dokumentem „Błękitno-zielona polityka Krakowa. Koncepcja zazieleniania miasta do 2050 roku” uwarunkowany jest zakończeniem równolegle prowadzonych prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Krakowa oraz Planem Ogólnym, ponieważ dokumenty te muszą zachować wzajemną spójność.

„Błękitno-zielona polityka Krakowa. Koncepcja zazieleniania miasta do 2050 roku” zostanie przyjęta w formie zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa.

Załączniki

Załącznik nr 1. Szczegółowy raport z działań promujących konsultacje społeczne

Załącznik nr 2. Geoankieta – treść oraz wyniki ankiety

Załącznik nr 2.1. Mapa do pytań 7-10 – nowe parki

Załącznik nr 2.2. Mapa do pytań 11-11b – zielone korytarze

Załącznik nr 2.3. Mapa do pytań 12-12b – nowe tereny zieleni

Załącznik nr 2.4. Mapa do pytań 13-14 – modernizacja

Załącznik nr 2.5. Zmapowane postulaty – geoankieta

Załącznik nr 3. Rozpatrzenie postulatów zgłoszonych podczas warsztatów

Załącznik nr 4. Rozpatrzenie postulatów zgłoszonych korespondencyjnie

załącznik nr 5. Rozpatrzenie postulatów zgłoszonych na dyżurach

Załącznik nr 6. Pomysły studentów biorących udział w konsultacjach społecznych